

Vlaamse Juristenvereniging

Deze bijdrage werd door de Vlaamse Juristenvereniging geselecteerd en valt buiten de redactionele verantwoordelijkheid van het Rechtskundig Weekblad

De rechtspracticus of paralegal, een nieuw type van juridisch medewerker

De invoering van de bama-opleiding in 2004 bracht een grondige wijziging mee in het hoger onderwijs, ook voor de rechtenstudie. Op de arbeidsmarkt vandaag is het diploma van bachelor en master in de rechten (vroeger kandidaat/licentiaat) nog altijd erg gegeerd. Juristen ontmoet je overal, in de traditioneel juridische beroepen, de overheidsdiensten, de bedrijfswereld, het onderwijs, de media, maar ook in de sociale sector, de kunstwereld, ... De bedrijfsjurist heeft intussen een eigen wettelijk statuut, en in diverse landen gaat de aandacht naar de specifieke erkenning van de bestuursjurist. Onze complexe samenleving doet trouwens als maar meer beroep op juridische professionals (zie: VJV-bijdrage, «Juridische geleterdheid», RW 2009-10, 942, en «Bestuursjuristen tussen hamer en aambeeld», RW 2010-11, 592).

Opmerkelijk daarbij is de stijgende vraag naar een nieuw type van juridisch medewerker: de rechtspracticus of paralegal. Acht Vlaamse hogescholen organiseren de afstudeerrichting «Rechtspraktijk» binnen de opleiding Bachelor Bedrijfsmanagement: Arteveldehogeschool Gent (AHS Gent), Karel de Grote-Hogeschool (KDG) Antwerpen, Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende (KHBO), Katholieke Hogeschool Limburg (KHLim), Katholieke Hogeschool Kempen (KHK), Katholieke Hogeschool Leuven (KHLeuven), Plantijn Hogeschool Antwerpen, Provinciale Hogeschool Limburg (PHL). De opleiding leidt na drie jaar tot een professionele bachelor,

met een mogelijke doorstroming tot een academische master in de rechten.

Essentieel is een brede praktische juridische opleiding, door elke hogeschool ingevuld met een eigen specialisatie en accentuering: familierecht, familiaal vermogensrecht, verbintenisrecht, strafrecht, procesrecht, arbeidsrecht, vennootschapsrecht, ondernemingsrecht, fiscaal recht, milieurecht, administratief recht ... Naast een grondige theoretische opleiding, is er een intensieve praktijkervaring. Via interactieve colleges en cases leert de paralegal oplossingsgericht en in teamverband werken, met een bijzondere training op een snelle, efficiënte omgang met juridische bronnen. Deskundige lesgevers en bezoeken aan juridische kantoren dragen bij tot een degelijke kennis van de specifieke juridische vaardigheden. Voor de lange praktijkstage is er de ruime waaier van het juridisch werkterrein: de griffie, het parket, een gevangenis of politiedienst, een advocaten- of gerechtsdeurwaarderkantoor, een notariaat, de juridische dienst of personeelsdienst van een onderneming, verzekeringsmaatschappij of overheidsinstelling, een werkgevers- of werknemersorganisatie, een vastgoedkantoor ... De paralegal is dan ook geen gewone administratieve medewerker. Bovendien bieden de bedrijfs-economische vakken, de communicatieve vaardigheden en de praktische ICT- en talenopleiding hem een specifieke meerwaarde.

Op het werkveld werkt hij nauw samen met de academisch gevormde juristen. Hij biedt algemene juridische ondersteuning aan, analyseert juridische problemen, bereidt processtukken en juridische documenten

voor, verleent een juridisch onderbouwd eerstelijnsadvies, beheert juridische documentatie, heeft inzicht in de vastgoedmarkt

De paralegal verwerft stilaan een eigen specifieke plaats in de juristenwereld. Een eigen belangenvereniging en statuut ontbreken alsnog. Mogelijk kan de *Vlaamse Juristenvereniging* een forum bieden voor een onderzoek naar het profiel van de paralegal anno 2011. De academische juristen en de professionele rechtspractici bundelen immers best hun krachten voor een betere en efficiëntere juridische dienstverlening voor elke rechtzoekende. Eenzelfde trend is terug te vinden bij onze noorderburen. De NJV (de Nederlandse Juristen-Vereniging), de enige algemene vereniging van juristen in Nederland, beklemtoonde «hoe verschillend juristen ook mogen zijn, naar het beroep dat ze uitoefenen, naar het specialisme dat ze beoefenen of naar de mate waarin ze ervaring hebben als jurist, ze altijd hun kwalificatie als jurist met elkaar gemeen hebben». Essentieel is hun gemeenschappelijke achtergrond en een gemeenschappelijke belangstelling voor het recht en voor de rechtsontwikkeling. Het NJV-lidmaatschap staat open voor iedereen die de titel van bachelor in de rechten, meester of doctorandus in de rechtsgeleerdheid heeft verkregen aan een faculteit der rechtsgeleerdheid van een Nederlandse universiteit of hogeschool.

Yolanda Vanden Bosch,
secretaris-generaal VJV

Lode Vrancken,
bestuurslid VJV

www.vjv.be